

29 EKİM DÜNYA İNME GÜNÜ BASIN BİLDİRİSİ

İnme, beyin damar hastalıkları grubunda yer alan, beyin damarlarında tıkanıklık ya da beyinde kanama ile ortaya çıkan bir hastalıktır. Dünya Sağlık Teşkilatı verilerine göre beyin damar hastalıkları (serebrovasküler hastalıklar) dünyada en fazla fonksiyon kaybına neden olan, yaşam kalitesini olumsuz etkileyen ve ölüm nedeni olarak ikinci sırada yer alan hastalık grubudur.

Dünya İnme Teşkilatı verilerine göre; dünya genelinde 101 milyon kişi inme sonrası gelişen felç ile yaşamını sürdürmekte, her yıl ortalama 12 milyon kişiye ilk kez inme tanısı konmakta ve 6,5 milyon kişi inme nedeni ile kaybedilmektedir. Ayrıca, 25 yaş üzeri her 4 kişiden 1'inin hayatlarının herhangi bir döneminde inme ile karşı karşıya kalacağı öngörülmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu 2022 yılı ölüm ve ölüm nedeni istatistiklerine göre, ülkemizde, ölümlerin %42,3'ünün iskemik kalp hastalıklarından, %23,5'inin diğer kalp hastalıklarından, %19,2'sinin beyin damar (serebrovasküler) hastalıklardan kaynaklanmaktadır.

Ciddiyeti ve artan görülme sıklığı sebebiyle önemli bir halk sağlığı sorunu olan inme hastalığına dikkat çekmek için her yılın 29 Ekim günü "Dünya İnme Günü" olarak belirlenmiştir. İlk kez 2006 yılında Dünya İnme Teşkilatı önderliğinde çeşitli faaliyetler düzenlenen bugünün amacı "İnme Önlenebilir ve Tedavi Edilebilir Bir Hastalıktır" ana ekseninde oluşturulan tema ile, toplumsal bilgi düzeyini ve farkındalığı arttırmaktır. Buna istinaden 2023 yılının teması inmenin önlenmesi ve belirtileri hakkında daha fazla bilgi sahibi olunması ve hayatların kurutulabileceğinden yola çıkılarak "**İnmeden Daha Güçlüyüz (Greater Than Stroke)**" olarak belirlenmiştir.

İnmenin risk faktörleri arasında sağlıksız beslenme, fiziksel hareketsizlik, alkol kullanımı, tütün kullanımı, hava kirliliği, yüksek tansiyon, yüksek kolesterol, obezite ve diyabetin bulunduğu; aile geçmişi, stres, etnik köken, cinsiyet ve yaş faktörlerinin beyin damar hastalıkları ve inmenin gelişmesini etkilediği görülmektedir. Dolayısıyla risk faktörleriyle mücadele etmek beyin damar hastalıkları ve inmeden korunmada ya da ilerlemesini durdurmada **birincil korunma yöntemidir**. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki inme, risk faktörleri ile mücadele etmek ve yapılacak ufak yaşam tarzı değişiklikleri ile %90 oranında önlenebilmektedir.

Bunun yanı sıra beyin damar hastalıkları ve inmenin erken teşhisi, etkili tedavisi ve izlenmesi yoluyla söz konusu hastalıkların ilerlemesinin durdurulması ve bu hastalıklara bağlı yeni hastalık oluşmasını engellemesi en önemli mücadele basamaklarından biridir.

Bakanlığımız, konunun önemine binaen, ilgili tarafların katkı ve katılımlarıyla “Türkiye Kalp ve Damar Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programını (2021-2026)” hazırlamış olup bu program kapsamında inme hakkında toplumsal farkındalığı, erken tanı ve tedavi standartlarını oluşturarak hastalık yükünü azaltmak amacıyla çeşitli faaliyetler yürütmektedir.

Bu amaçla “Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerine Yönelik Beyin Damar Hastalıkları ve İnme İçin İzlem Kılavuzu” hazırlanmış, birinci basamak sağlık hizmet sunucularının kronik hastalıkların erken teşhisi, etkili tedavisi ve izlemlerinde daha etkin yürütmeleri için hazırlanan Hastalık Yönetimi Platformu (HYP) uygulaması kapsamında “İnme İzlem Kılavuzu” modülü geliştirilmiştir.

İnmeden korunmak için;

- Aile hekiminize başvurun!
- Risk değerlendirmenizi yaptırın!
- Sağlıklı beslenin!
- Hareket edin!
- Sigaradan uzak durun!

Unutmayalım ki **İnmeden Daha Güçlüyüz!**

(Kaynak:Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü /Kronik Hastalıklar ve Yaşlı Sağlığı Dairesi Başkanlığı)

TEKİRDAĞ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ